

Видання
Таврійського
державного
агротехнологічного
університету

Агро Таврія

Розповсюджується безкоштовно

№ 5 (279)
грудень
2017 р.

У номері:

Новорічне привітання ректора
ТДАТУ **с. 2**

Події: у ТДАТУ функціонує « Бізнес-
інкубатор » **с. 3**

Крупним планом: День
народження енергетичного
факультету **с. 6**

Вітаємо Ювіляра: 80-річчя
Бутка Дмитра Антоновича **с. 7**

Різдвяні традиції: звичаї та
прикмети **с. 8**

З НОВИМ, 2018 РОКОМ!

Шановні співробітники та студенти Таврійського державного агротехнологічного університету!

Новий рік для кожного з нас - це не тільки довгоочікуване та радісне свято, але і незмінний символ відродження та оптимізму, віри в себе, любові до життя, нових надій і сподівань, життєвих задумів та бажань, омріяних горизонтів нашого майбутнього.

Напередодні Нового року хочу подякувати усім відданим університету колегам за плідну роботу, а студентам - за особливі досягнення у навчанні та громадському житті!

У 2017 році ми з Вами відсвяткували 85-річний ювілей нашого університету. За особливі досягнення трудовий колектив ТДАТУ був нагороджений Грамотою Верховної Ради України «За заслуги перед Українським народом» та орденом I ступеня «За заслуги перед Запорізьким краєм».

Протягом минулого року ми продовжили модернізацію і реформування освітнього процесу в університеті, отримали нові наукові здобутки та підвищили свій світовий рейтинг. Наші студенти стали переможцями Всеукраїнських олімпіад, а також призерами багатьох міжнародних і вітчизняних конкурсів художньої самодіяльності та спортивних турнірів!

Я впевнений у тому, що наша колективна співпраця буде успішно продовжена в наступаючому 2018 році, адже тільки разом можна досягти бажаних результатів на шляху до покращення освітньої та наукової діяльності в університеті, підвищення його іміджу на Міжнародному та Всеукраїнському рівні та забезпечення добробуту усіх співробітників та студентів нашої альма-матер.

Нехай Новий рік принесе усім нам успіх та радість нових звершень та віру в завтрашній день! Бажаю Вам успіхів у будь-яких справах, нових професійних досягнень, міцного здоров'я, щастя, мирного неба над головою, гармонії та благополуччя Вашим сім'ям, стабільності у житті та яскравих емоцій!

**Ректор університету,
доктор технічних наук, професор,
член-кореспондент НААНУ
Кюрчев В.М.**

У ТДАТУ функціонує «Бізнес-інкубатор»

12 грудня студенти Таврійського державного агротехнологічного університету та молоді підприємці отримали можливість перетворити свої ідеї у реальний бізнес. За підтримки Запорізької обласної адміністрації та Мелітопольської міської ради, цієї осені на базі Таврійського державного агротехнологічного університету розпочав свою роботу «Бізнес-інкубатор ТДАТУ», ініціатором створення якого виступила Державна організація «Регіональний фонд підтримки розвитку підприємництва в Запорізькій області».

На відкритті «Бізнес-інкубатору ТДАТУ» були присутні: перший заступник міського голови Ірина Рудакова, перший проректор ТДАТУ Олександр Скляр, декан факультету економіки та бізнесу Сергій Карман, заступник директора департаменту економічного розвитку і торгівлі ЗОДУ Вікторія Самусь, генеральний директор Державної організації «Регіональний фонд підтримки підприємництва в Запорізькій області» Володимир Степаненко.

Метою проекту було надання методичної та консультативної підтримки тим, хто планує започаткувати власну справу.

За час функціонування «Бізнес-інкубатору» проведені освітні заходи для формування базових знань щодо економіки, маркетингу, обліку та оподаткування підприємницької діяльності. Учасники проекту відвідали Центр надання адміністративних послуг м. Мелітополя, де вони отримали інформацію про порядок реєстрації та особливості ведення підприємницької діяльності.

Учасники «БІ-ТДАТУ», за підтримки «Українського проекту бізнес розвитку плодоовочівництва» (UHBVP), відвідали агрофорум «Посилення можливостей сільгоспвиробників малого та середнього сектору через розвиток плодоовочівництва і вирощування нових нішевих культур». Були заслухані виступи експертів під час дискусійної панелі з обговорення можливостей експорту на світові ринки.

Цінним досвідом стало відвідування підприємств Мелітополя та Мелітопольського району, які спеціалізуються на виробництві сільськогосподарської продукції, де успішні бізнесмени ділилися з учасниками проекту власним досвідом започаткування агробізнесу та ускладненнями, які можуть виникнути у початківця, ознайолювали учасників «БІ-ТДАТУ» із особливостями функціонування сучасними системами охолодження, сортування та транспортування продукції, а також передавали досвід здійснення експорту вирощеної продукції.

Керівник господарств поділився з учасниками «БІ-ТДАТУ» методами вирощування продукції з використанням інтенсивної технології, впливом ризиків на кінцевий результат. Господарі надали гостям підприємства не тільки цінні та корисні поради, але й пригостили врожаєм фруктів та овочів.

Учасники «Бізнес-інкубатору ТДАТУ» 11 листопада у м. Запоріжжі презентували ідеї власних стартапів на регіональному заході «BBZ (Business Boosters Zaporizhzhia)».

Захід передбачав три блоки:
- роботу форуму з питань розвитку підприємництва;
- презентацію програм підтримки бізнес-проектів та підприємництва у Запоріжжі та Запорізькій області;
- презентацію проектів бізнес-інкубаторів Запорізької області. Чотири учасники «БІ-ТДАТУ» презентували власні інноваційні бізнес-проекти:
- Центр здоров'я та спорту «Основа» (Полієв Микола);
- Виробництво меблів з полімерів «Poli-M» (Старовойт Микита);
- Тепличне господарство «Vega-Farm» (Самсонов Денис);
- Концептуальне кафе «Laba» (Гусев Віктор).

«Бізнес-інкубатор ТДАТУ» фактично стає платформою перетину інтересів усіх зацікавлених сторін у розвитку регіону: представників влади, бізнесу, науковців та освітян. До того ж найбільшою цінністю є те, що до проекту залучена активна й ініціативна молодь, яка у майбутньому стане соціально активними учасниками життя громади.

З метою обговорення актуальних проблем розвитку бізнесу, 12 грудня 2017 р. було проведено Регіональну науково-практичну конференцію «Актуальних проблем розвитку малого та середнього підприємництва». Учасників конференції привітали ректор ТДАТУ Володимир Кюрчев та міський голова Сергій Мінько. Відкрили конференцію перший

заступник міського голови з питань діяльності виконавчих генеральний директор Державної організації «Регіональний фонд підтримки підприємництва у Запорізькій області» Володимир Степаненко, декан факультету економіки та бізнесу ТДАТУ Сергій Карман, декан економічного факультету Запорізького національного університету Алла Череп, координатора проекту «Бізнес-інкубатор ТДАТУ» Анастасія Коноваленко.

Учасниками конференції було розглянуто аспекти міжнародної підтримки розвитку бізнесу в аграрній сфері, питання сертифікації продукції при виході на зовнішні ринки, можливості започаткування власної справи в умовах обмеженості ресурсів.

Опубліковані матеріали конференції містять цінні поради фахівців, науковців, практиків, які стануть необхідними при розробці концепції власного бізнесу.

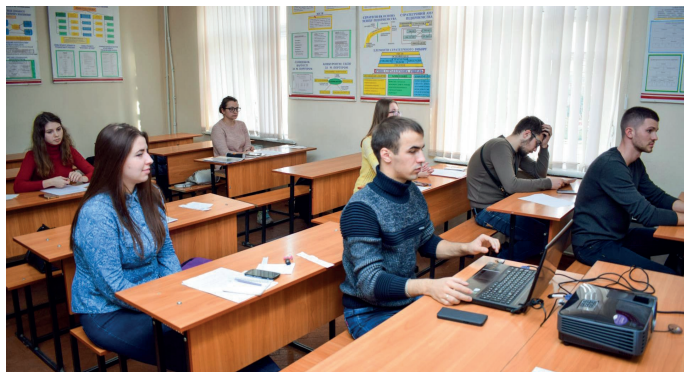
З метою методичної підтримки, для учасників проекту видано навчальний посібник «Від ідеї до власної справи», який містить алгоритм створення бізнес-плану та розкриває усі аспекти, на які слід звернути увагу, починаючи втілення ідей у реальний бізнес.

«Бізнес-інкубатор ТДАТУ» функціонує лише декілька місяців, однак його діяльність свідчить про доцільність проведення такої роботи та необхідність посилення її у майбутньому.

Конференція за темою: «Проблеми логістичного менеджменту харчової галузі»

12-го грудня в стінах Таврійського державного агротехнологічного університету на кафедрі «Маркетинг» відбулася внутрішньовузівська конференція за темою: «Проблеми логістичного менеджменту харчової галузі».

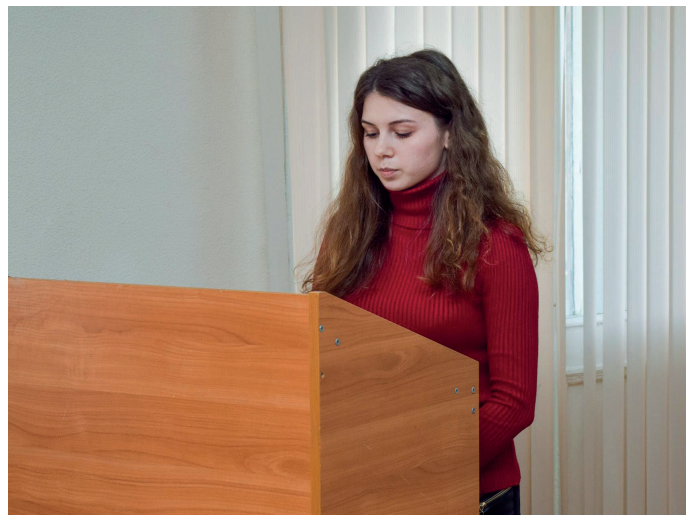

Вона проводилася за результатами проходження дисципліни «Логістичний менеджмент».

У конференції брали участь студенти ОКР «Магістр». Учасники заходу розглянули проблеми логістичного менеджменту у різних харчових галузях, підготувавши доповіді та презентації. Студентами були представлені роботи з таких тем: «Розвиток інтеграційної взаємодії як спосіб покращення логістики на ринку м'яса та продуктів його переробки», «Принципи логістичного менеджменту підприємств молокопереробної галузі у роздрібній торгівлі», «Роль та особливості діяльності логістичного відділу на молокопереробному підприємстві» та багато інших актуальних тем.

Хочеться відзначити, що студенти ледь вкладались у встановлений регламент виступу, адже слухачі були дуже активними, задавали багато запитань, що цікавили їх, завдяки чому часто відбувалися дискусії з того чи іншого питання. Після прослуховування усіх доповідей відбулось обговорення конференції, за результатами якого було оголошено ряд пропозицій для вирішення проблем логістичного менеджменту тієї чи іншої харчової галузі.

Загалом конференція була дуже пізнавальною та проходила у дружній атмосфері, завдяки чому всі її учасники – як виступаючі так і слухачі, залишились задоволені та отримали багато нових знань.

Студенти ТДАТУ взяли участь у першій Національній конференції «Career Talks: навички для успіху»

15 грудня 2017 року у Києві відбулася перша Національна конференція «Career Talks: навички для успіху», яка пройшла у рамках ініціативи «Українського Пакту заради молоді-2020». У заході взяли участь студентки нашого університету Анастасія Чуприна (21 МБ ЕК) та Анастасія Подопригора (31ОА). Вони отримали запрошення на конференцію за результатами особистих мотиваційних листів, де серед іншого був відображений їхній чималий досвід міжнародних навчально-виробничих практик у Німеччині

Конференція була організована Центром «Розвиток КСВ» і Міністерством молоді та спорту України, за фінансової підтримки Фонду народонаселення ООН в Україні, та мала за мету дати відповіді на питання активної студентської молоді з різних регіонів країни, які навички визначають

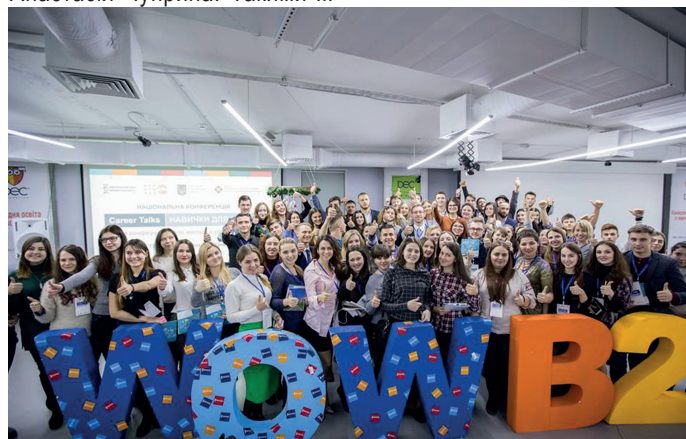
успіх людини на кар'єрному шляху.

На заході учасники познайомилися з історіями успіху лідерів думок та отримали поради від топ-менеджерів провідних українських компаній, урядових і неприбуткових організацій, які компетенції варто розвивати для кар'єрного зростання та як формувати самомотивацію щодо професійної реалізації в Україні, дізналися про цільові установки «Українського Пакту заради молоді-2020» та здобутки вже існуючого партнерства бізнес-спільноти й освітнього сектору у вирішенні проблеми якості освіти і працевлаштування молоді в Україні. Чудова атмосфера, майстерність ораторів, актуальність змісту та значущість ідей форуму надзвичайно надихнули наших студенток. «Мої враження від конференції дуже глибокі.

Форум був інформаційно насиченим і, головне, мотивуючим. Для себе я виокремила те, що не треба боятися помилок і поразок, адже вони допомагають отримати новий досвід, а, отже, сприяють успіху у подальшому русі вперед». – так узагальнила свої відчуття від конференції Анастасія Чуприна. Такими ж

емоціями сповнена і Анастасія Подопригора: «Мій головний висновок після конференції – не треба боятися виходити із зони комфорту».

С.Г.Мунтян,
ст. викладач кафедри іноземних мов

ОБЛАСНИЙ ЕТАП VIII МІЖНАРОДНОГО МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОГО КОНКУРСУ УЧНІВСЬКОЇ ТА СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

16 грудня 2017 року студенти Таврійського державного агротехнологічного університету Вовк І.В. (факультет економіки та бізнесу – технічний профіль) та Івова Н.В. (факультет агротехнологій та екології – гуманітарний профіль) взяли участь в обласному етапі VIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка.

В урочистій обстановці організатори привітали всіх учасників та побажали креативності, творчого підходу до виконання завдань. Присутніх було розподілено за віковими категоріями. Студенти нашого університету отримали завдання, на виконання якого відводилося 4 години.

З великою відповідальністю наші дівчата поставилися до роботи. За результатами обласного етапу VIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, призове перше місце посіла студентка 3 курсу факультету економіки та бізнесу ТДАТУ Вовк І.В. (керівник – завідувач кафедри суспільно-гуманітарних наук, кандидат філологічних наук, доцент Максимець Оксана Миколаївна).

03 лютого 2018 р. Вовк Ірина Вікторівна буде змагатись в останньому турі з конкурсантами з усієї України на предмет знання художнього слова Кобзаря. Вітаємо її із заслуженою перемогою та бажаємо нових досягнень, креативних думок та творчого натхнення!

СВЯТКОВА КАЗКА ДЛЯ ВИХОВАНЦІВ ШКОЛИ-ІНТЕРНАТУ №1 ДО ДНЯ СВЯТОГО МИКОЛАЯ ВІД СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТІВ АТЕ ТА ЕН

Студенська рада факультетів АТЕ та ЕН відвідала школу-інтернат №1, щоб привітати дітей з Днем Святого Миколая та наступаючим Новим 2018 роком.

Кожного року малята з нетерпінням чекають цього чарівного свята, навіть дорослі люблять його, адже це ще один привід подарувати один одному радість.

І молодь ТДАТУ не залишилися осторонь. Уже багато років ми із задоволенням відвідуємо інтернат №1м. Мелітополя. Цього року дітям було представлено чудову казку, де були акторами ми самі.

Святий Миколай протягом усієї вистави шукав свої подарунки, а добрі звірята допомагали йому знайти їх.

Аудиторія отримала неймовірні емоції та заряд позитиву на весь наступний рік. Крім того, провадилися цікаві ігри з врученням подарунків. 136 дітей отримали солодкі презенти. Ніхто не залишився без смачненького. Ми дуже раді, що змогли подарувати вихованцям інтернату незабутні враження.

Студенська рада щиро дякує кожному, хто залучився до збору коштів на ласощі для дітей та Профкомун ТДАТУ за смаколики.

Голова інформаційного сектору Івова Наталія

ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Свій 65-й День народження відсвяткував енергетичний факультет

Факультет електрифікації сільськогосподарства у складі Мелітопольського інституту механізації сільськогосподарства було створено у вересні 1952 року.

Першим деканом факультету було призначено к.т.н., доцента Ключина Григорія Васильовича. Разом з навчальним процесом колектив викладачів і студентів факультету з ентузіазмом виконував роботи з оснащення приміщень та лабораторій. У першому навчальному році були створені лабораторії кафедр: «Електричні машини і теоретичні основи електротехніки» (завкафедри - к.т.н., доцент Ключин Г.В.), «Застосування електричної енергії в сільському господарстві» (завкафедри - к.т.н., доцент Петрученя С.І.).

У 2015 році відбулася реорганізація факультету – було створено 3 нових кафедри: «Електротехнологій і теплових процесів», «Електроенергетики і автоматизації» та «Електротехніки і електромеханіки» імені професора В.В.Овчарова

Професорсько-викладацький

склад факультету налічує 35 викладачів, серед яких 2 доктори технічних наук та 21 кандидати технічних наук.

Фахівці цих кафедр навчають студентів освітнього ступеню «Бакалавр» з 23 предметів і освітнього ступеню магістр з 14 предметів.

З нагоди свята, викладачів, співробітників та студентів факультету привітали ректор університету, д.т.н., професор, член-кореспондент НААНУ Кюрчев В. М., декан факультету, к.т.н., професор Назаренко І.П. та голова студенського комітету Гончаров К.

До Дня народження факультету було влаштовано феєричний святковий концерт. Усі залишилися задоволені та отримали найпозитивніші враження.

ТЕМАТИЧНА ВИСТАВКА «UA ENERGY: ЕНЕРГЕТИКА УКРАЇНИ» У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ

До Дня енергетика, який щороку Україна святкує 22 грудня в день зимового сонцестояння, наукова бібліотека підготувала тематичну виставку «UA Energy: енергетика України», що представляла фахові періодичні та навчальні видання, в яких висвітлюються нагальні проблеми атомної енергетики України, перспективи використання сонячної енергії та енергії із соломи, підтримка програм розвитку екологічно чистої енергії в Україні, способи досягнення енергетичної безпеки і створення умов для економічного зростання, поліпшення стану довкілля та здоров'я нації.

Символічно, що День енергетика співпадає з найкоротшим днем і найдовшою ніччю в році, коли робота фахівців цієї спеціальності найбільш помітна.

Свято затверджено Указом

Президії Верховної Ради Радянського Союзу від 23-го травня 1966-го року. У суверенній Україні це професійне свято було додатково затверджено Указом № 522/93 Президента України від 12-го листопада 1993-го року.

Наша країна завжди посідала значне місце у сфері розвитку та управління паливно-енергетичним сектором. На території України розроблялися і впроваджувалися новітні досягнення в галузі.

Важко переоцінити значення роботи представників цієї професії, чия невтомною працею створюється одне із найнеобхідніших потреб — тепло, яке забезпечує комфорт у домівках.

День енергетика — це свято усіх тих, хто коли-небудь був причетний до створення й обслуговування енергетичних систем,

хто і сьогодні залишається на відповідальному посту працівника такої важливої галузі.

У цей день ми вітаємо наших енергетиків та електриків,

усіх працівників енергетичного комплексу, а особливо викладачів та студентів енергетичного факультету ТДАТУ.

19 грудня відсвяткував свій 80-й День народження к.т.н., доцент Бутко Дмитро Антонович

Розглянемо його життєвий та професійний шлях.

Бутко Дмитро Антонович народився 19 грудня 1937 року в селі Веприк Гадяцького району, Полтавської області. У 1952 році закінчив з відзнакою Веприцьку середню школу. З 1952 по 1956 рік - навчання у Кримському технікуму механізації сільського господарства. З 1956 по 1961 рік - навчання у Мелітопольському інституті механізації сільського господарства. Після закінчення ВУЗу працював головним інженером радгоспу (дослідно-показове господарство) ім. Горького Мелітопольського району, Запорізької області.

У 1964 році був обраний другим секретарем Мелітопольського СВКК, який охоплював чотири райони Запорізької області.

У 1965 році був обраний на посаду першого секретаря Мелітопольського РК ЛКСМУ, де пропрацював два роки.

У 1967 році був обраний завідувачем оргвідділом РК КПУ.

У 1969 році був обраний третім секретарем, а за два роки - другим секретарем РК КПУ, де працював до березня 1973 року.

У 1973 році вступив до аспірантури МІМСГу, яку закінчив у 1978 році. Захистив кандидатську дисертацію на тему: «Розробка параметрів дозуючого пристрою зчісуючого типу мобільних комороздавачів». Після захисту дисертації працював асистентом, старшим викладачем кафедри механізації тваринництва.

У 1982-1984 рр. науково-методична рада з ОП ВНЗ Міносвіти СРСР (вчений секретар Бутко Д.А.) представила програми навчання з охорони праці для фахівців сільського господарства. За завданням МСГ України НДЛ та працівники кафедри розробили методологію та зразки документів з контролю всієї сільськогосподарської техніки (тракторів, автомобілів, комбайнів, сільськогосподарських машин). Випускні роботи та дипломні роботи неодноразово займали перші місця в конкурсах на

кращий дипломний проект та роботу (керівники Глебов Ю.П., Бутко Д.А., Власов М.А.).

У 1985 році обраний на посаду декана факультету МСГ, де працював до 1989 року.

Для подальшого удосконалення навчального процесу з виробничого навчання студентів, наказом ректора №244 від 3 вересня 1989 року створена кафедра «Охорона праці та виробничого навчання» при деканаті «ОТР та МЖ», завідувачий кафедрою доцент, к.т.н. Бутко Д.А. У цей період розроблений і побудований навчально-виробничий полігон (800 тис. крб.), лабораторія з водіння за допомогою тренажерів. З метою активної участі професорсько-викладацького складу у виконанні конкретних актуальних науково-дослідницьких робіт, при кафедрі була створена галузева науково-дослідна лабораторія (перша в СРСР) «Розробка системи управління охороною праці та методологія паспортизації та атестації робочих місць», яка налічувала 20 наукових працівників. За підсумками роботи та за досягнення високих результатів була представлена на ВДНГ СРСР та нагороджена дипломом. На базі кафедри проводились семінари завідуючих кафедрами всіх ВНЗ СРСР, було організовано підвищення кваліфікації викладачів, посадових осіб та фахівців з охорони праці республік, областей та районів півдня СРСР.

У 1990 році очолив науково-дослідну лабораторію по управлінню ОП і за сумісництвом працював доцентом кафедри «Безпека життєдіяльності».

З 1993 року - директор Таврійського науково-виробничого інженерного центру з ОП і за сумісництвом доцент кафедри «Безпека життєдіяльності», де працює по теперішній час.

2001-2008 - участь у науковій програмі. Підпрограма 1.6.

За роки праці у ТДАТУ має 30 подяк ректора, нагороджений грамотами обласної ради, знаком «Відмінник освіти»,

знаком «Відмінник освіти», медалями «За трудову доблесть» та «За трудове отличие».

Круг наукових інтересів - управління охороною праці.

Найцікавіші наукові публікації - написання навчальних посібників з питань охорони праці (всього 14 посібників).

Винаходи - 3 авторських свідоцтва.

Керівництво студентською науково-дослідною роботою за

темою: «Поліпшення паспортизації санітарно-технічного стану робочих місць на підприємствах АПК».

Керівництво дипломними проектами - підвищення технологічної безпеки та поліпшення умов праці у різних галузях АПК

За результатами наукової роботи опубліковано більше 90 наукових статей, студентами захищено більше 400 дипломних проектів.

**БУТКО
ДМИТРО АНТОНОВИЧ**

**Завідуючий кафедри «Охорона праці та виробниче навчання»
(1989-1992)
(к.т.н., доцент)**

**Бажаємо Вам зберегти позитивний настрій на все життя та ніколи не сумніватися в своїх силах. Нехай цілі та прагнення завжди будуть добрими та високими. Не бійтеся мріяти про велике, і воно обов'язково збудеться.
З Ювілеєм!**

Долучаємося до наших традицій

7 січня весь православний світ відзначатиме церковне свято Різдва Христового, що знаменує народження Ісуса Христа у Віфлеємі. Воно завжди огорнуте радістю, тасмницею, сповнене родинним затишком та любов'ю. Усі знають про цей день і заздалегідь готуються до нього. Це наша історія, а ми, сьогодишні покоління, продовжуємо творити її та радіємо з того, що ці немирущі традиції повертаються в Україну.

На запрошення викладачів кафедри суспільно-гуманітарних наук, на зустріч до студентів нашого університету завітав священник української греко-католицької церкви отець Олександр Богомаз, під час якої досить цікаво та емоційно розповів про традиції святкування Різдва в Україні. Також він презентував унікальний проект – «Різдво разом», під час якого молоді з різних куточків нашої країни зустрінуть це свято у Мелітополі, яке буде

відбуватися протягом 4-8 січня. Також отець Олександр запросив нашу молодіж до участі у святкуванні та розділити радість одного із головних християнських свят через українські традиції вертепу, колядок, свят-вечору та різноманітних майстер-класів. Адже молоді сьогодні – це рушійна сила в розбудові нашої держави, тому важливо, щоб під час таких заходів наші

юнаки та дівчата довели, що вони виступають за єдність та неподільність України

Зустріч пройшла у дуже цікавій та теплій атмосфері, а на завершення студенти разом із священником заколядували: «Нова радість стала, яка не бувала..».

Усі залишилися із дуже гарним настроєм, переповнені позитивними емоціями та щирим бажанням долучитися до проекту «Різдво разом».

Звичай та прикмети

Прикметам і дотриманню звичаїв на Різдво за старих часів надавали особливого значення. Вважалося, що як Різдво пройде, так і рік задасться.

У Різдвяний Святвечір (6 січня) — переддень великого свята Різдва — весь день постять («до першої зірки»). Різдвяну вечерю прийнято починати тільки після того, як на небі спалахне перша зірка. У Різдвяний Святвечір у багатьох будинках запалюють

свічки, каміни, а у вогонь кладуть дерев'яну колоду, заздалегідь обмазану медом і посипану хлібними зернами. Вогонь у вогнищі намагаються підтримувати усі Святки аж до Старого Нового року. Свічки приносять у дім тепло багатство.

Обов'язково потрібно запалити особливу свічку на честь покійних родичів — тоді вони допоможуть у новому році.

До різдвяного столу печуть пиріг з вкладеною в нього монетою (чи родзинкою, горошиною перцю, горішком і т. д.). Хазяїн будинку ділить пиріг, і щасливим буде той, кому дістанеться шматок з сюрпризом.

Коли в ніч перед Різдвом годинник б'є дванадцять разів, треба відкрити усі двері навстіж, щоб вигнати злих духів.

Як тільки годинник проб'є дванадцять, голова сім'ї повинен відкрити вікно, щоб впустити Різдво, а з ним щастя, удачу, благополуччя.

Яка погода після Різдва, така буде і після Петрова дня (12 липня).

Замети високо набило — до хорошого року.

Хороший санний шлях — урожай на гречку.

Якщо відлига — весна буде рання і тепла, а значить, і риболовля по відкритій воді раніше почнеться.

Якщо мороз цього дня, то 19-го мороз або заметіль.

Якщо Різдво на новому місяці, то рік буде неврожайний.

Сніг глибокий, рік хороший.

Багато снігу — багато хліба; вода розіллється, сіна набереться, та і риби в річці багато буде.

На Різдво іній — урожай на хліб, небо зоряне, урожай на горох.

На Різдво заметіль — бджоли добре роїться будуть, а риби нереститися.

Якщо на Різдво видалася заметіль — чекай раннього листя на деревах і швидкого завершення зими.

Частий іній на деревах, візерунки на вікнах, схожі на житні колоси, вниз, — до урожаю